

ВІЙСЬКОВА СПРАВА

ВИШКІЛЬНИЙ ЖУРНАЛ
УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ

1

Єднаймо дух т зброю,

- чекає нас рішальний бій!

ВІЙСЬКОВА СПРАВА

Вищільний Журнал

УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ.

Втай, втай же, гвардіє залізна!
Вростай, зростай в потужну силу грізно,
Державі підмурівок закладай,
Злоти блакитний край.

/Ю.Клен, з поеми "Попіл імперії".

Зміст :

1. До читачів.
2. Май. А.Ліщина: Вивчення та оцінка місцевості.
3. Май. А.Ліщина: Поняття про просту позему проекцію.
4. Пор. П.Апостол: Теорія стрілецької справи.
5. Пор. П.Апостол: Переягра зброї.
6. Полк. А.Орловський: Два теоретичні поняття з кулеметно-стрілецької справи.
7. Ген. Шт. Полк. І.Чернігівський: Воснина розвідка.
8. Полк. І.Явір: Стрілецький рій в обороні.
9. Чи знаєте що?

— 0000 —

ДО ЧИТАЧІВ!

Досягнення людства в техніці, культурі та всіх галузях мистецтва ще не є доказом того, що розвиток духовості людства на цьому вже зупинився. Цей розвиток поступає далі у всіх галузях знань, а поруч із тим і в усіх ділянках воєнної штуки.

Майбутня війна, що вже здається, буде дуже близькою, переводиться новою зброєю, а також новими методами. Це вимагає від старшин, а також від їх помішників, повноти воєнних знань, яких не можуть замінити ні особисті здібності військовиків, ні сила їх волі. Більше, як коли-будь, сьогодні відчувається справедливість слів Вілліщена: "Від знання до уміння - всього один крок, але від незнання до уміння - крок дуже великий".

Речі, які все міняються вимагають того, щоб чинний старшина мав потрібні знання та щоб був завжди готовий, в залежності від обставин бою, зайняти те чи інше становище незалежно від даних йому диспозицій, яке б гарантувало йому успіх та перевагу над ворогом з найменшою втратою людей та бойового матеріялу.

До цієї мети можна прийти тільки тоді, якщо кожну вільну хвилину використаємо на те, щоб підготовитися до вояцького звання. "Хто старанно оре та стє, той збирає врожай" - каже прислів'я.

Не маючи власної держави, не маємо всіх спроможностей для організації потрібних сил у майбутній визвольній боротьбі. Але головна спроможність в нас самих. Це плекання в самому собі моральної сили та використовування цієї сили на належну поставу в потрібній хвилині.

В живою вірою, працюючи твердо, спокійно й сумлінно над собою, не витрачаючи сил на злочинне самопожирання, кожен мусить громадити в собі ці сили для походу на окупанта, що винищує нашу землю і близьких нам людей.

Ідучи назустріч цим бажанням підготувати себе до визвольних змагань, ми приступаємо до видавання систематичних статей із різних відділів воєнної справи. Але, використовуючи ці матеріали кожен повинен пам'ятати, що на війні не можна зв'язувати себе незмінними загальними правилами, а вміти знаходити в кожному поодинокому випадкові найдоцільнішу розв'язку.

Віримо, що наше вояцтво наш задум привітає та конкретною співпрацею чи цінними завважами нам в цьому ділі допоможе.

Просимо, тією дорогою, якою до Ваших рук цей журнал дістався, надсилати нам свої завважи, відповіді на контрольні питання та матеріали, за що заздалегідь дякуємо.

Редакційна колегія.

ВИВЧЕННЯ ТА ОЦІНКА МІСЦЕВОСТІ.

Вивчення місцевості та предмет військової топографії.

Місцевість має дуже великий вплив на характер дій військ, а іноді і на вислід цих дій.

Під час маршів, під час розвідки, розташування на відпочинок, при охороні та, врешті, і в бою місцевість може полегшити ланкам виконання поставлених їм завдань чи, навпаки, утруднити їх.

Невдало вибрані, погані дороги можуть розладнати рух колон і довести до того, що не всі частини своєчасно розпочнуть бій.

Коли частини розвернуться в бойовому ладі, вони будуть прагнути до того, щоб знайти прикриття у складках місцевості для скривого підходу в становище для атаки або, якщо місцевість не зможе прикрити їх безпосередньо /наприклад від повітряної розвідки ворога/, застосувати маскування під фарбу та характер цієї місцевості.

Разом з тим, частини будуть прагнути зайняти на місцевості такі точки, які давали б можливість доброї обсерваторії розташування ворога і, таким чином, забезпечили б обстріл його. При обороні значення місцевості особливо велике, бо частинам прийдеться доповнювати менші можливості маневрування тими додатніми вигодами, які місцевість зможе дати оборонцям.

З розвитком ~~весільної~~-техніки, з появою панцирних возів, механізованих загонів, з переходом з танкових кулеметів на стрільбу з закритих позицій, вплив місцевості на дії військ не тільки не зменшився, а навіть збільшився. Панцирні авта, панцирні вози та механізовані ланки не всюди можна застосувати з бажаннями для нас наслідками і, таким чином, щоб вповні використати їх можливість, керівництво повинно вибирати для тих операцій, якщо дозволяють обставини, потрібну місцевість.

При сучасному розвиткові вогневих можливостей боротьби, в бою необхідно якнайкраще використати навіть саму найменшу вигоду, яку зможе дати місцевість для укриття своїх частин до початку атаки, щоб перемогти ворога.

Кожен старшина повинен уміти віднайти цю вигоду на місцевості, пам'ятуючи, що нехтування цих вигод, принесе даремні втрати. Але, щоб відшукати на місцевості ті вигоди, які вона має для військ, потрібно знати, яке військове значення мають ті чи інші елементи місцевості та мати при собі їх зображення або, в деяких випадках фотографічні знімки, щоб по них можна було завчасно вивчити ту дійсну місцевість, з якою прийдеться мати справу. Та мало мати ці зображення чи фотографічні знімки - треба уміти їх читати, щобто уміти вірно та яскраво уявити собі місцевість, до наизу ображена.

Врешті, можуть бути випадки, коли зображення місцевості виявляється недостатньо детальними та виникне потреба нанести додатні окремих дільниць місцевості. В таких випадках старшина повинен сам зробити простеньке окомтрне зображення з необхідним описом.

Вивчення всіх способів зображення місцевості з усіма її подрібнізями на площині /звичайно на папері/ становить предмет науки, що називається топографією. Воєнною ж топографією називаємо звесь той комплекс відомостей, що освітлюють:

а) як вірно та швидко читати наявні уже зображення місцевості /мапу, аерофотознімки/, щобто, як уявити по них правдиву місцевість, на якій прийдеться діяти війську;

б/ як рухатися і визначати своє місце розташування на незнайомій місцевості по мапі та аерознимку;

в/ як користатися мапою для означення мети та для топографічного пристосування гарматної та кулеметної стрільби та, нарішті,

г/ як виправити застарілу мапу і в яких випадках треба скласти простим способом складне зображення місцевості.

Елементи місцевості, її різновидності та їх тактичні властивості.

При розгляді будьякої місцевості треба відокремлювати:

а/ її рельєф та б/ місцеві предмети.

Рельєфом місцевості називають сукупність всіх її нерівностей: гір, долин, яргів і т.д..

Місцевими предметами називають всі предмети, що знаходяться на земній поверхні, незалежно від того, чи вони природні /наприклад: річки, озера, ліси/ чи штучні, утворені людиною / побудова доріг, будинків і т.інш./.

За рельєфом місцевість ділиться на дві основні групи: рівнинну та гірську. Середньою групою буде горбкувата місцевість.

Рівниною називають таку місцевість, що майже не має значних підвищень та заглибин.

Горбкуватою називають місцевість, що уявляє собою безперервне чергування підвищень та заглибин, іноді значних розмірів, але з похилими підвищеними та схилами, придатними для військ.

Гірською місцевістю називається така, що має вигляд системи гірських напрямів, місцями недоступних навіть піхоті і чергується з глибокими долинами, навіть провалами.

З погляду тактичних властивостей місцевість поділяємо на дві головні групи: відкриту та закриту.

Відкритою місцевістю називаємо таку місцевість, що майже не має значного рельєфу /лісів, перелісків, будівель/. Тобто, всього того, що дає можливість укриття від спостерігача ворога. Така місцевість полегшує керівництво військом, обserвування та обстріл але утруднює маскування. Вона вигідна при обороні, якщо знаходиться на чолі переднього краю оборонної смуги і незигідна при наступі по ній: наступаючий весь час знаходиться під обсервацією, вимушений буде швидко розкрити свої заміри та нести значні втрати в наслідок сучасних винищувальних можливостей вогневих засобів.

Закритою називається місцевість, яка має значну кількість предметів, що дає укриття від обсервації ворога /ліси, переліски, значні складки місцевості, населені пункти і т.інш./. Така місцевість, що може дати укриття від обсервації, утруднює керівництво військом, утруднює огляд та обстріл, але полегшує маскування, тому вигідна для наступаючого, дозволяє йому непомітно та з меншими втратами підійти до ворога та заатакувати його. Для оборонця ці властивості місцевості роблять її незручною.

Як відкрита, так і закрита місцевість можуть бути з перешкодами, це було, мати багато місцевих предметів, що утруднюють переход військ /яри, тини, річки, болота, рови, зарослі/ і стримують вільність маневрування.

Тактичні властивості рівнинної місцевості можуть бути різними, залежно від того з'являється вона закритою чи відкритою.

Гориста місцевість має більшу, порівняночи з рівниною кількість природних ліній, що полегшують оборону. Гориста місцевість характеризується тим, що на ній можна вести бойові дії, головним чином, коордильним напрямком, звичайно, вздовж доріг та по долинах річок, при чому, дії ці носять особливий характер гірської війни.

Поняття про форму земної кулі та про визначення точок на земній поверхні.

Наша земна куля має вигляд сфериода, щебто, сплюснутої кулі. Вона обертається навколо уявної осі, відбуваючи повне обертання на протязі доби. Точка перетину цієї точки обертання з земною поверхнею називається географічними полюсами: північним та південним /мал. 1/.

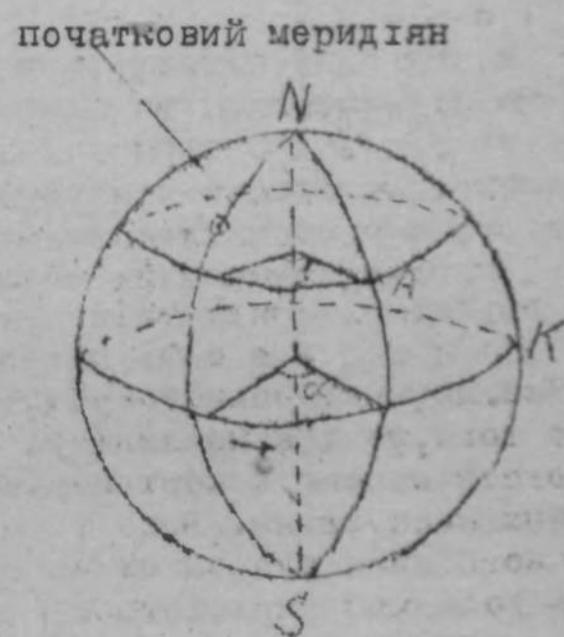
Сфериод земної кулі сплюснутий по напрямку осі повертання біля полюсів. Треба зауважити, що він мало відрізняється від кулі: вісь обертання землі приблизно на 42 км коротша діаметра земного екватора /довжина цього діаметра 12.754 км/. Після цього будемо вживати терміну - земна куля.

Площа, простопадла до осі обертання землі що проходить через центр останньої, називається площиною земного екватора. Ця площа перетинає земну поверхню по лінії ЕК, т.зв. екватор.

Візьмемо на поверхні земної кулі будьяку точку А /мал 1 і 2/ та проведемо лінію, яка проходила б через вісь обертання землі П /пі/ і точку А. Така площа називається площиною географічного меридіану точки А, а лінія перетинання цієї площини з поверхнею землі - географічним чи дійсними меридіаном точки А. Один із меридіанів приймається початковий.

Мал. 1.

Мал. 2.

Перетинання земної поверхні з площею, рівнобіжною площині екватора, дає коло, зване рівнобіжним колом, чи рівнобіжником.

Якщо рівнобіжник проходить через точку А, то вона звуться рівнобіжником цієї точки.

Коли кажуть про вигляд земної кулі, то завжди під цією назвою розуміють фігуру поверхні спокійної води океану, продовжуючи її уявно під всіма частинами суходолу. Поверхня ця називається рівневою поверхнею.

Визначення положення точки А на поверхні земної кулі можна перевести таким чином:

уявити собі у точці А прямовісну лінію /прямовісна лінія - це та лінія, по якійпадають тіла, не маючи підпори/; напрямок прямовісної лінії показується ниткою з підвищеним тягарем /прямовісом/. Вона ставить з площею екватора деякий кут λ /грецька буква, якою зазначаємо широту/ званий кутом географічної широти точки А.

Широти відмічуємо по дузі меридіяна від екватора в обидва боки від 0° до 90° . В північній півкулі землі широти додатні /+/, в південній від "смі" /-/.

Кут " λ " між площинами меридіяна точки А та початкового меридіяна зв'ється географічною довжиною точки А./мал. 2./.

За початковий приято меридіян, що проходить через Гринвіч /блія Лондону/, а саме через гринвицьку астрономічну обсерваторію.

Довготи відмічуються по дузах синтатора або рівнобіжника у обидва боки від початкового меридіяна: на схід - із знаком /+/ /східня довжина/ та на захід /західня довжина/ із знаком -, від 0 до 180° .

Географічна широта та довгота називаються географічними координатами точки А.

Якщо будемо знати ще висоту точки А над рівнем поверхні моря /ця висота зв'ється абсолютною висотою точки А/, то положення цієї точки на поверхні земної кулі буде відповідно визначене.

Зображення місцевості.

Як уже було згадано, для завчасного вивчення місцевости треба мати її зображення. При складанні зображень великих площ земної поверхні приймаємо до уваги кривину її. Поверхню земної кулі не можна розвернути в площину без складок і розривів її. Тому при складанні на папері зображень великих площ /наприклад, цілих держав/ робимо так: спочатку побудувати за правилами сітку меридіянів та рівнобіжників, одержимо, таким чином, ніби канву, на якій вже креслимо зображення подробиць місцевости.

Тому, що сітка меридіянів та рівнобіжників на папері не будуть точно такі, як на земній кулі, то і зображення місцевости буде мати деякі відхилення у порівнанні з дійсним її окресленням. Однак, знаючи яким засобом була побудована сітка, ми зможемо завжди шляхом обчислень ці неточності урахувати.

Способи побудови сітки меридіянів та рівнобіжників називаються монографічними проекціями та вивчаються особливою науково - монографією.

Зображення місцевости в зменшенному її вигляді на площині, складене з урахуванням кривини земної поверхні та забезпечене пояснювальними знаками і написами, зв'ється м а п о ю .

Всяка мапа зображає стан місцевости, що відповідає часу складання мапи, але місцевість швидко зміняється: проводяться нові дороги, міняють своє окреслення населені пункти, зрубуються ліси, осушуються та розорюються болота і т. ін.. Під час бойових дій завжди виникає необхідність мати доповнення, відповідні дніам бойових дій, зображення місцевости на якій переводяться операції.

Наприклад, при наступі на укріплена смугу ворога треба мати зображення смуги, зроблене напередодні наступу.

В таких випадках приходять на допомогу фотографування місцевости з літака та з землі.

Окремий фотографічний знімок місцевости зроблений з літака називається а е р о ф о т о з и м к о м чи просто а е р о з и м к о м.

Із фотографічних знімків, зроблених з землі, війську прийдеться мати справу з панорамними знімками, що дають загальний огляд місцевости,

доступний нагляду з будь-якої точки та використовується для показу цілей.

Ввичайно, будуть випадки, особливо при розвідці, коли старшині, в доповнення до вже існуючої мапи, прийдеться самому складати зображення невеликих ділянок місцевості простим методом окомірного зображення. Таке зображення, передане керівнику, що вислав розвідку, зможе дати більше уявлення про місцевість, на якій діє розвідка, аніж найдетальніші описи в звідомленні.

Зображення невеликих ділянок площин, зроблені окомірно, звуться кроками.

В деяких випадках можна обмежитися скороченим схематичним зображенням місцевості, без збереження точності маштабу: на таке зображення наноситься найбільш помітні на місцевості предмети та розташування військ. Таке схематичне зображення звуться в ід читною карткою чи просто карткою.

Врешті, часто прийдеться зобразити місцевість так, як вона уявляється спостерігачеві / в перспективі/: такі зображення знайдуть застосування для цілевказівок. Називаються вони перспективими зображеннями. В багатьох випадках вони будуть замінятися панорамними фотознімками.

Способи вивчення місцевості: мапа, як засіб керівництва військом.

Місцевість можна вивчати трьома способами: особистим оглядом, маючи її; описи і зображення.

Особистий огляд - найкращий спосіб, все ж він можливий під час бойових дій тільки для старшин окремих військових частин / і то не завжди/, та їх ланок. Для старшин вищих з "єднань /як армія/ особистий огляд, при при великому просторі бойового розташування військ неможливий, бо крім великої кількості часу потрібного для такого огляду, все одно не можна заламати всіх деталів місцевості.

Опис місцевості - навіть найдетальніший не дасть читачеві повного уявлення про місцевість. Місцеві предмети не піддаються цьому способові вивчення, бо неможливо дати такого опису рельєфу, по якому можна було б виразно уявити відносне положення та вигляд всіх нерівностей місцевості.

Третій спосіб вивчення місцевості - за допомогою її зображень /мап та фотознімків/ найбільше зручний.

Його додатні сторони:

1/ Старшина може /при достатній обізнаності/ по мапі уявити місцевість такою, як вона є в дійсності, і по відношенню місцевих предметів і по відношенню рельєфу.

2/ Старшина може зобразити на мапі тільки те, що важливе у військовому відношенні, відкинувши всі зайві подробиці.

В/ Старшина може вивчити завчасно місцевість, на якій прийдеться діяти.

Особистий огляд та опис не гублять свого значення і при наявності мапи: вони доповнюють її собою, деталізуючи те уявлення про дійсну місцевість, що зображена на мапі.

При першій можливості, необхідно проводити особистий огляд місцевості.

При видачанні розпоряджень вищим старшиною, по мапі легко зазначити військам напрямком та об'єкти їх дій на місцевості. Нижчі старшини по мапі зможуть точно зазначити вищим в будь-який час розташування своїх військ та ворогів. Для летунства, стрільба гармат, інженерні праці, розра-

хунки по руху військ - для успішного проведення всього потрібна мапа. Все це, разом взяте, з можливістю міркування по мапі про тактичне значення, яке мають ті чи інші місцеві предмети, роблять мапу важливим засобом керування військом та бойовими операціями.

Контрольні питання:

1. Що вивчає топографія, зокрема воєнна?
2. Що таке рельєф та місцеві предмети?
3. Що таке полюси землі, екватор, рівнобіжники, географічний меридіан?
4. Які ви знаєте географічні координати та як вони відраховуються?
5. Що таке мапа?
6. Якими засобами можна вивчати місцевість?
7. Звідкіля ведеться рахунок широти та довготи?
8. Скільки меридіянів та рівнобіжників проходить через дану точку земної кулі?
9. Чи можуть бути північна довгота, східня широта?
10. Яка з точок на земній поверхні розміщена північніше точки А з широтою 48°, чи точка з широтою -29°?
11. Де на земній кулі знаходиться точка з широтою та довготою рівними 0°?

— 0000 —

О.Олесь.

УКРАЇНСЬКИЙ ПРАПОР.

Синій, як море, як день, золотий -
В неба і сонця наш прапор ясний.
Свій рідний прапор високо несім!
Хай він, уславлений, квітне усім!

Гляньте, - на ньому волошки цвітуть,
Гляньте, - жита з його золото ллють!
В жита, з волошок наш прапор ясний,
В неба і сонця, як день весняний!
Прапор наш рідний, це рідна земля,
Наші простори, річки і поля.
Доки в боях не уславим його
Доти не вгледимо краю свого!

Славою, славою вкриєм його.
Кров'ю горячою серця свого!
Доки його не уславим в боях,
Доти не будем на рідних полях!

Славою, славою вкриєм в боях!
Вквітчані будем на рідних полях.

Майор А.Ліщина.

ПОНЯТТЯ ПРО ПРОСТУ ПОЗЕМУ ПРОЕКЦІЮ.

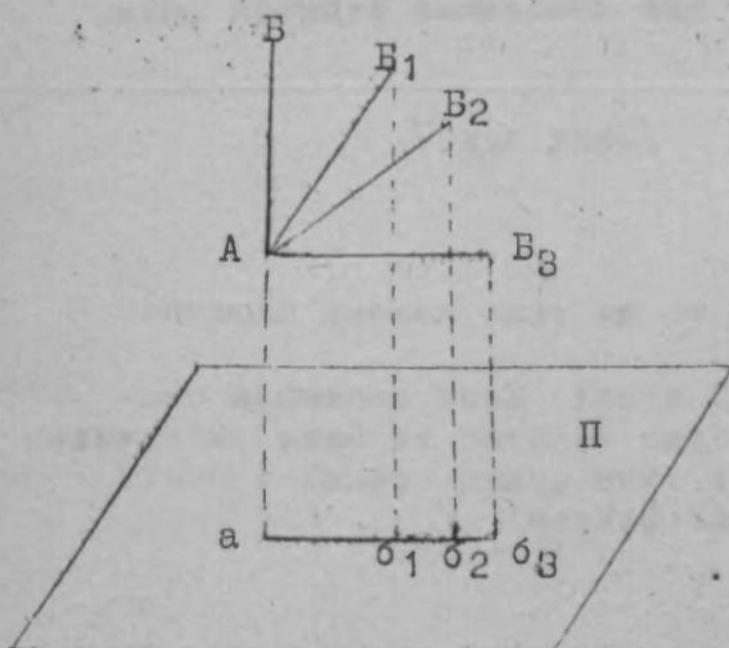
Прямовисна лінія та поземна площа.

В попередній лекції уже пригадувалось, що прямовисна чи простопадла лінія - це лінія, по якій падає тіло, що не має оперти і що напрямок прямовисної лінії вказується ниткою, натягнутою причепленим до неї тягарцем.

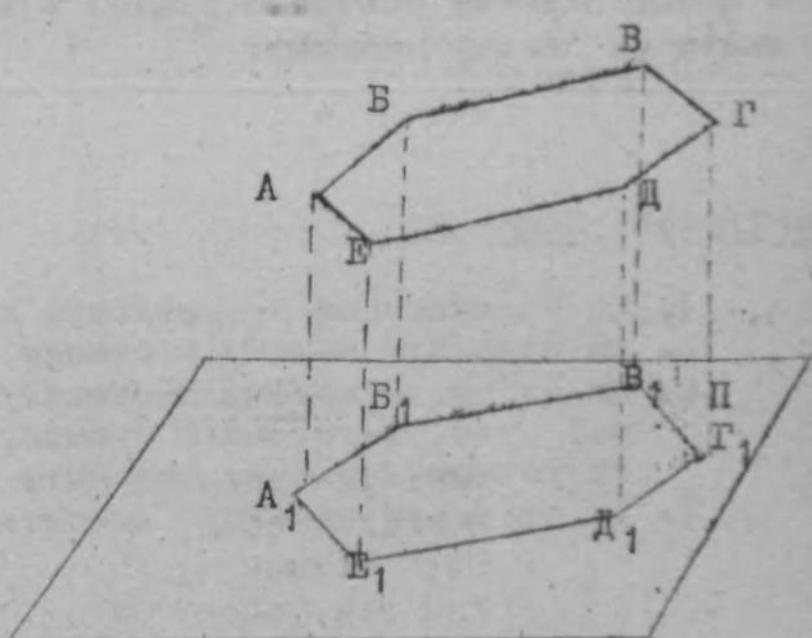
Площа, до якої прямовисна лінія є простопадла, звєтєся поземою площею. Таку площину уявляє собою на невеликому просторі спокійна поверхня стоячої води.

Проста поземна проекція точки, лінії, фігури.

Опустимо з точки "A" /мал. 1/ простопадлу на розміщену під нею позему площину "П". Перетин простопадлої з площею дасть точку "a". Ця точка "a" на площині є буде правою поземою проекцією точки "A", що лежить над площею.

Мал. 1.

Мал. 2.

Візьмемо лінію "AB" простопадлу до площини "П". Опустимо простопадлі з точок "A" і "B" на площину "П". Одержано проекцію лінії "AB" в одній точці "ab".

Візьмемо лінію "AB₁", похилу до площини "П". Спустимо простопадлі з кінцевих точок "A" і "B₁" на площину "П". Одержано проекцію лінії "AB₁".

Так само одержується і проекція похилої лінії "AB₁".

Коли проста лінія "AB₁" позема до площини "П", то довжина її проекції буде рівна довжині самої лінії.

При похилому положенні прямої лінії будуть завжди її проекції коротші довжини проектованої лінії.

Для одержання проекції простолінійної фігури, цебто такої, якої сторони уявляють собою прямі лінії /AB, BC, CG і т.д., мал. 2/ досить

* 14 *

опустити простопадлу на площину "П" тільки із кутів фігури. Проекція її буде із проекції її сторін.

Щоб одержати пряму позему проекцію замкнутої кривої, опускаємо простопадлі на площину із декількох точок і за проекціями тих точок накреслимо на площині криву, яка і буде проекцією даної кривої. Врозуміло, що чим з більшого числа точок кривої спустимо простопадлі, тим проекції її будуть точніші.

Процес одержання поземої проекції точки /лінії, фігури/ звється проектуванням точки /лінії, фігури/ на позему площину. Площина, на якій проводиться проектування, звється площиною проекції. Поземі проекції точок, ліній і фігур звуться, звичайно, поземими положеннями.

Зображені в поземій проекції точки, лінії і фігур називаються ще зображенням їх в плані, і, якщо кажуть, наприклад: "Лінія в плані", то це значить, мова йде про позему проекцію її.

Місцеві предмети в поземій проекції /в плані/.

Якщо проектувати на позему площину систему точок, ліній та фігур, то в проекції /в плані/ вони займуть суворо визначене положення. Отже, в процесі польових праць по виготовленню мапи, цебто, при переведенні зображень, місцевість наносять на мапу /у зменшених розмірах/ в тому вигляді, в якому вона була б, якщо б лінії і контури, що є на ній /окреслення фігур/ проектувати на позему площину. За площину проекцій приймають при цьому рівневу поверхню земної кулі, яку для невеликих ділянок можна приняти за позему площину.

/Далі буде/.

Контрольні питання:

1. Що називається прямовісною лінією та що таке позема площа?
2. Як одержати позему проекцію точки?
3. Як одержати позему проекцію прямої лінії? Коли проекція прямої буде рівна самій прямій, коли буде коротша та коли визначиться точкою? Чи може проекція прямої бути довшою самої прямої?
4. Як одержати проекцію простолінійної фігури?

————— ooOoo —————

Перемога від Бога, але лицарство наше!

/ Богдан Хмельницький/.

Нехай буде тая слава - же през шаблі маєм права!

/ Мазепа /

Великий чин наших лицарів вчить вірності ідеалам і вмінню підпорядковуватись. Тільки вірність і служніність творять передумови успіху національної боротьби.

/С.Петлюра/

Пор. П. Апостол.

ТЕОРІЯ СТРІЛЕЦЬКОЇ СПРАВИ.

Що таке постріл?

Пострілом звуться викидання кулі пороховими газами з каналу цівки.

Якщо зробимо припущення, що ми вистрілимо в безповітряному просторі, де немає земного притягування, то куля своїм летом буде описувати пряму лінію, що буде продовженням осі каналу цівки в безкінечність.

Якщо вистрілити в безповітряному просторі, де є земне притягування, то тоді куля при леті буде відходити від осі, описуватиме якусь криву. Переможена силою земного притягання, куля впаде на землю.

Ця крива називається траекторією лету кулі /геометрично парабулою/, якої кут вилету і кут падіння будуть однакової величини.

Коли прослідкуємо за летом кулі в нормальніх атмосферичних умовах, побачимо, що куля при своїм вилеті з цівки почне описувати криву лінію. Ця лінія називається траекторією лету кулі, якої кут падіння буде більший ніж кут вилету. Стріляючи вночі світливими кулями, можна бачити траекторію лету кулі.

Швидкість лету кулі при вилеті з цівки і в дальному леті - неоднакова.

Перемагаючи атмосферичний спротив і силу земного притягання в різних випадках погоди, швидкість руху кулі буде різна. Середня швидкість - 1.200 метрів на секунду.

Швидкість лету кулі визначається таким способом:

На віддалі 100, 200, 300, 500 метрів ставляться легкі металеві сітки, по яких пускають електричний струм. Сітку проводником з'єднується з пристроям, що автоматично включається в хвилині пострилу і час проходження кулі через сітку автоматично зафіксується. Швидкість лету кулі залежить ще від її геометричної будови і форми каналу цівки.

Старі кременеві рушниці були гладкоцівкові / в каналі не було нарязів/. Така рушниця стріляла на недалеку віддалі і швидкість кулі була невелика. З модернізацією рушниці в каналі цівки були зроблені нарязи, що збільшило далекість і швидкість лету.

В російських рушницях зразку 1891 /полк. Мостік/, були зроблені нарязи зілва уверх направо, а тому куля, проходивши канал цівки, поверталася по гвинті і по вилеті чіби вкручувалась в атмосферу, відходячи в той же час вправо. При гвинті вліво відхил кулі буде теж вліво.

Таке відхилення кулі від лінії прицілу називається деридацією. Деридацію збільшують або зменшують атмосферичні виневи /вітер, температура і т.п./.

Контрольні питання:

1. Що таке вистріл?
2. Яка форма траекторії в повітрянім і безповітрянім просторі?
3. Що таке деридація і від чого залежить?

ppooo

Братіс і дружино! Краще нам порубаними бути, ніж полоненими.
/Слово о полку Ігоревім/.

Вор. П. Апостол.

ПЕРЕВІРКА ЗБРОЇ.

Після виготовлення рушниці на заводі, там її перевіряють її точність бою. Розріжнаємо: повірку бою рушниці і пристрілку. Перевірка бою рушниці переводиться на фабриці після її виготовлення і в військовій частині перед видачею її до ужитку.

Спеціально підібрані добри стрільці займаються детальним переглядом рушниці.

Точність бою рушниці залежить від багатьох причин. Ось головні з них:

- 1/ мушка збита набік;
- 2/ велика або мала мушка;
- 3/ недобре прикріплений гвинт опору, або хвостовий гвинт;
- 4/ недобре затягнуті прикладові кільця.

Після фабричної перевірки рушниці з пашпортом надсилається в склади зброї, звідки вони йдуть в військові частини.

При одержанні рушниці частиною, командир сотні мусить обов'язково з добрими стрільцями в присутності зброєвого майстра перевірити ще раз рушницю. Якщо після трьох пострілів в ціль, кулі впадуть на площині кола в 5 сантиметрів діаметром, то така рушниця гідна для використання.

Пристрілка переводиться на бойових становищах для визначення віддалі та провадиться з "єднанням /рій, чота/".

Щоб добре стріляти, стрілець мусить знати свою зброю, а також основні правила стрільби. А саме:

- 1/ Що таке лінія прицілу?
- 2/ Що таке країка прицілу?
- 3/ Що таке кут прицілу?
- 4/ Що таке кут падіння і від чого залежить?

1/ Лінією прицілу називається лінія, яка відходить від ока стрільця, проходить через проріз прицільної рамки на мушку в об'єкт прицілу.

2/ Країка прицілу - це країка, яка утворюється від перехрещення ліній прицілу з об'єктом.

4/ Кут падіння - це кут, який утворюється між площею місцевості й трасекторією кулі. Залежить від земної поверхні /гори, рівнини/, а також віддалості прицілу.

3/ Кут прицілу - це кут, який утворюється між лінією прицілу та віссю каналу цівки.

Закон розсівання куль.

Ще в старі часи учени працювали над вирішенням понять, - як порох, ніча, повнота, подібність і т.п.. Прийшли до висновку, що ці поняття відносні.

В наш час також підтверджено, що на світі немає двох подібних величин.

Викодячи з цього, можна сказати, що при всіх відносно різних можливостях, стрілюючи з тієї самої рушниці, з тим самим прицілом, тією самою серією набоїв, попадання будуть різні.

Чим пояснити такий випадок?

- 1/ Вагова неоднаковість заряду.
- 2/ Неоднакова ступінь сухості пороху.
- 3/ Вагова неоднаковість куль.
- 4/ Атмосферичні чинники.

Якщо взяти 100 штук набоїв однієї серії, рушницю закріпити на глу-
хо в станок з постійним прицілом, випустити ці набої в ціль, то, як поба-
чимо, кулі розляжуться з якоюсь закономірністю.

Якщо ціль розділити на квадрати, горизонтально і вертикально, то
побачимо, що на крайніх квадратах припаде по 2 кулі, на дальніх по 7 куль,
ще дальніх по 16 і на центральніх по 25 куль.

Таке розміщення куль буде повторюватись при повторюванні про-
би. Таке закономірне розміщення куль називається законом роз-
ставлення куль.

Контрольні питання:

1. Порядок та місце перевірки бою рушниці?
2. Що називаємо позіркою бою рушниці, а що пристрілкою?
3. Від чого залежить точність бою рушниці?
4. Від чого залежить різне розміщення куль при стрілянні?
5. Що називаємо законом розставлення куль?

— oo0oo —

Ставлення національної та своєї персональної чести й вояцько-ли-
царських чеснот понад власне життя – ЦЕ ЗАКОН ЗАКОНІВ УКРАЇНСЬКОГО
ВОЯКА.

Бути чесним виконцем всіх своїх обов'язків, гідно стояти на висо-
тті кожного, хоч би й найтяжчого завдання, без всякого огляду на час, міс-
це, ситуацію та обставини – ЦЕ НАЙРАДІСНІШЕ ПАТРЮТИЧНЕ ПОЧУТТЯ
УКРАЇНСЬКОГО ВОЯКА.

/З Основних Засад УНТ/

Перед нами тільки одна дорога, ДОРОГА БОРОТЬБИ ЗА НАШУ ДЕРЖАВУ.
Перемогу в цій боротьбі осiąгнемо тільки тоді, коли змоблізуємо цілий
український народ під один прапор, під прапор об'єднання і завзятої
збройної боротьби.

Ідея спільної боротьби та кров проливана братом за брата, за їх
спільнє існування, здементує душу всіх українців скоріш від кожної
ідеї.

/ Т. Бульбе-Боровець/

Полк. А. Орловський.

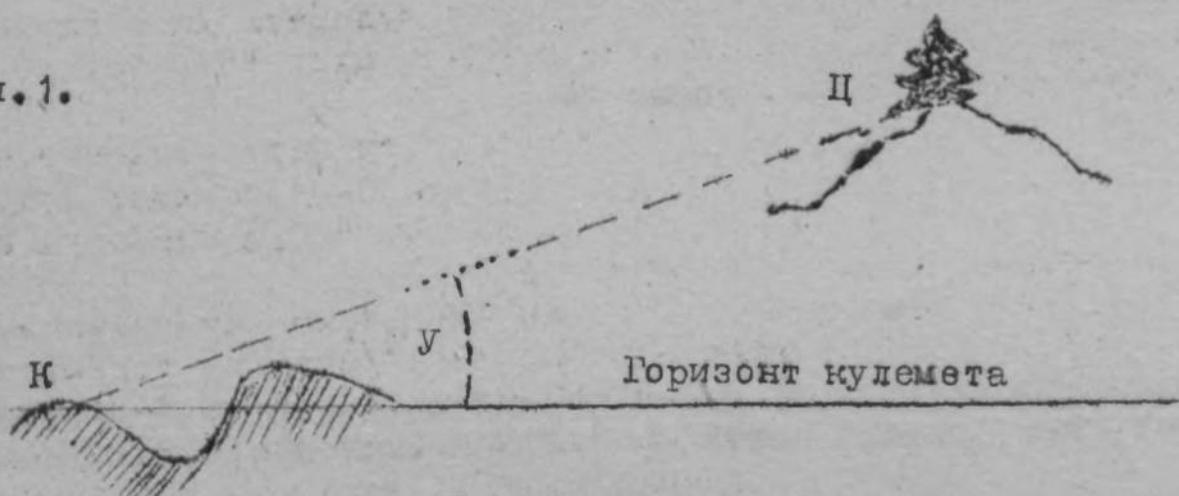
ДВА ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ З КУЛЕМЕТНО-СТРІЛЕЦЬКОЇ СПРАВИ.

Із різноманітної вогнепальної стрілецької зброї, якою озброєні тепер стрілецькі військові частини, я беру одну: тяжкий кулемет системи "Максима" на станку Соколова - один із найбільш низчівних родів вогнепальної піхотної зброї.

Із елементарних відомостей стрілецької теорії всім відомо, що для того, щоб поцілити ворога, розташованого на деякій віддалі від місця знаходження вогнепальної зброї, треба знати цю віддали та надати зброї **такий кут**, який би дав можливість докинути кулю нашої зброї в те місце, де є ворог.

Кут, що його потрібно надати кулеметові, має називу **кута місця цілі**. Цілі утворюється поземом цівки кулемета та лінією від нього до точки цілі. Наприклад: кутом місця цілі від кулемета "К" на ціль "Ц" /мал. 1/ буде кут "У" між поземом цівки кулемета та лінією цілі.

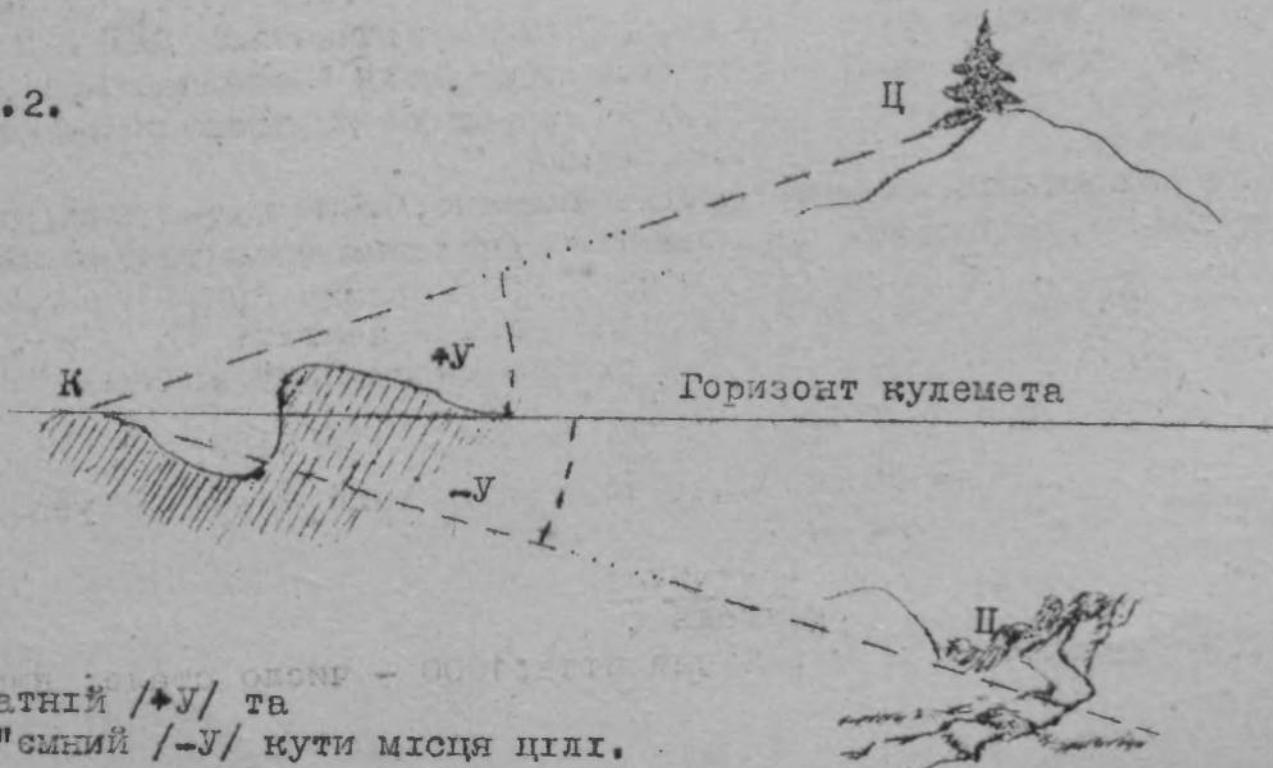
Мал. 1.

Кут місця цілі.

Якщо ціль вище від кулемета, то кут місця цілі зветься **додатним** /мал. 2/ та позначується знаком плюс /+У/. Якщо ціль нижче від кулемета, то цей кут зветься **від'ємним** та позначується знаком мінус /-У/.

Мал. 2.

Додатний /+У/ та
від'ємний /-У/ кути місця цілі.

У завданнях, що повстають до розв'язання перед кулеметчиком під час підготови кулеметної стрілянини напрямною наводкою, вживаються такі позначення кутів місця цілі:

Укц - кут місця цілі - кулеметна ціль /мал. 1/.

Усц - кут місця цілі - старшина ціль /це є кут, який замикається лінією поміж старшиною а кулеметом та старшиною і ціллю. Твориться тоді, коли старшина знаходиться на обсерваційному пункті не при кулеметі/.

Уск - кут місця цілі - старшина кулемет /старшина при кулеметі/.

Кут місця цілі вимірюється в кутомірних поділках. Пряний кут, як відомо з геометрії, має 90 градусів /90°/, або 5.400 мінут /5.400'/.

Пряний кут - це є одна четверта кола. Повне коло розподілене умовно на 6.000 кутомірних поділок. Таким чином, кутомірних поділок у прямому куті є 1.5000, отже одно кутомірне ділення має 3,6' /5.400' : 1.500' = 3,6'/.

Кутомірне ділення записується та читається так:

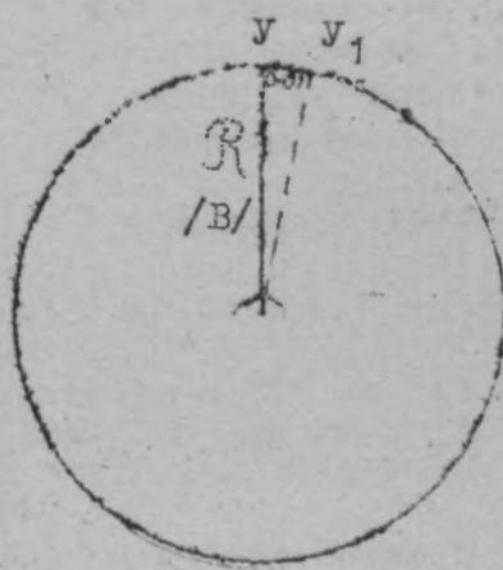
1 ділення записується 0-01 та читається: "нуль, нуль, один";

12 ділень записується 0-12 та читається: "нуль, дванаццять";

1253 ділень записується 12-53 та читається: "дванадцять, п'ятдесят три". і так далі.

Покажу це все на мал. 3. З точки стояння кулемета /або гармати/, як із центру кола, так, щоб воно приходилося якраз у ціль "Ц". Радіус кола в даному випадку буде віддалю стріляння.

Мал. 3.

Поворот кулемета на 0-01 відхиляє падіння куль на одну тисячу віддалі.

В коло вміщається, як було раніше сказано, 6.000 кутомірних поділок. При відхиленні на 0-01 точка падіння куль /середня траекторія/ відійде вбік на $\frac{1}{6000}$ кола. Довжину $\frac{1}{6000}$ кола, або довжину "Ц1" /мал. 3/, ми одержимо, якщо $2\pi R$ поділимо на 6.000, підставивши замість " π " його числову величину 3,14 та замінивши " R " рівнозначною йому відділю "B". Отже:

$$\text{Ц1} = \frac{2 \times 3,14 \times B}{6000} = \frac{B}{955} = \frac{1}{955}B$$

Кут місця цілі обчислюється за допомогою мапи, маючи на увазі таку формулу:

$$U = \frac{1000 \times \text{висота}}{\text{віддаль}}$$

У цій формулі: U - це кут місця цілі; 1000 - число стало; висота

Якщо повернути потім кулемет, наприклад, праворуч на 0-01, то кулі будуть попадати не в ціль "Ц", а праворуч від неї в точку "Ц1".

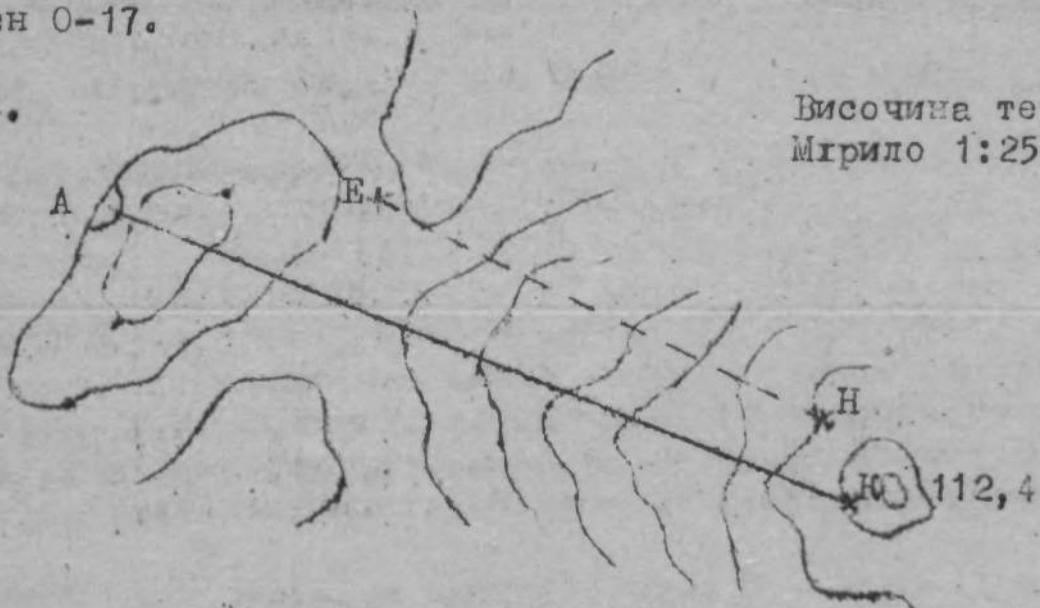
Віддаль "Ц-Ц1", на яку відходить точка падіння куль /середня траекторія/ при повороті кулемета на 0-01, рівняється $\frac{1}{955}$ віддалення, а, коли рахувати з закругленням, воно рівне $\frac{1}{1000}$ віддалі. Якщо ми будемо повертати кулемет на 0-02, то точка падіння куль /середня траекторія/ відійде вбік від цілі на $\frac{2}{1000}$ віддалі і т.д.. Внаслідок цього, кутомірні ділення називають ще "тисячними". Викладене про "тисячні" обґрунтовується на наступному:

За формулою з геометрії, довжина кола, як нам відомо, рівняється $2\pi R$. В цій формулі літера " π " означає 3,14, а літера " R " радіус /у цьому прикладі - віддалення /B//.

- перевищення цілі над кулеметом; віддаль - це віддаль між кулеметом і ціллю. Висоту цілі над кулеметом можна знайти за поземими лініями, горизонталями мапи, віддаль кулемета від цілі можна відшукати за мірилом мапи. Знак плюс $/+$ ставиться при додатних кутах місця цілі, а знак $/-$ при від'ємних.

Якщо внаслідок обчислення за допомогою формули одержимо, наприклад, 3, то кут місця цілі рівний 0-03; якщо одержимо 17, то кут місця цілі рівен 0-17.

Мал. 4.

Височина терену 5 м.
Мірило 1:25 000

Опреділення за картою кутів місця цілі.

Приклад 1. Обчислити кут місця цілі від точки "А" на точку "К"/мал. 4/. Задання "розв'язуємо так:

Внаходимо за мірилом мапи віддаль "АК", а за поземими лініями /горизонталями/ перевищення точки "К" над "А". Змірявши віддаль на малі, знайдемо її рівною, напр., 2700м. Точка "К" вище від точки "А" на 25 м. Підставляємо тепер дані у формулу та обчислюємо висоту кута $у$:

$$у = + \frac{1000 \times 25}{2700} = + 0-09 \text{ / з заокругленням/}.$$

Знак плюс $/+$ поставлено тому, що точка "К" вища від точки "А".

Приклад 2. Обчислити кут місця цілі від "Н" на "Е" /мал. 4/.

Віддалення "НЕ" знайдемо рівним 2075, "Е" нижче від "Н" на 27,5 м. Точка "Е" нижча від "Н", а тому величину кута визначаємо знаком мінус.

$$у = - \frac{1000 \times 27,5}{2075} = - 0-13 \text{ / з заокругленням/}.$$

При першій появі тяжких кулеметів вони не були добре використовувані та тактично пристосовані, як тепер. У перших часах вживання кулеметів, їх використовували лише для поразки тих цілей, які бачив кулеметчик, тобто стріляння велося з відкритої позиції /"бачу ціль, знаю віддаль до неї, відкриваю вогонь"/.

Дальший розвиток теорії стрілецької справи дав можливість використовувати кулемет для ведення стрільби через голови свого війська та в проміжки розташування військ на позиції, а це дало можливість кулеметові взяти участь у боротьбі своїх військ дальнім веденням вогневого змагання, залишаючись далеко позаду свого бойового розташування. Особливого значення набрада стрільба по цілі, якої кулеметчик не бачив. На цих питаннях я хочу зупинитися та закликати всіх старшин до того, щоб вони в майбутньому змогли повністю використати цю дуже ціну зброю.

Стріляння непрямую наводкою вживается в тому випадку, коли цілі не бачимо з місця розташування кулемета.

У теперішніх війнах це стріляння набрало досить великого значення тому, що воно значно поширює можливість тактичного пристосування кулеметів до теперішнього бою.

Скоєність розташування робить кулеметну ціль мало досягальною для вогню ворога, що в теперішніх умовах сильної вогневої акції дуже важливе. Спеціальні способи наведення дозволяють використати можливі віддалення для ~~осліплення~~ зброя і брати участь у вогневій боротьбі, перебуваючи в глибокій незримості ворога. Використовуючи тракторию, можна, як уже сказано, провадити стрільбу через голови своїх формаций.

Усе це розширяє поле діяльності кулемета і дає змогу повністю використати цю найбільшу нищівну стрілецьку піхотну зброю.

Стріляючи з відкритої позиції, кулеметчик бачить ціль і, знаючи віддаль, наводить кулемет. Щодо стріляння із закритої позиції, то, крім використання спеціального приладда /кутометра-квадрата/, потрібна ще попередня підготовка. Розглянемо це на прикладі /мал. 5/.

Кулеметчик знаходиться біля кулемета, розташованого за укриттям, звідки цілі не видно. Для того, щоб знищити ціль, треба надати цівці кулемета вірний поземний напрям /поземна наводка/ та височинний /сторчова наводка/, на що вже вказувалося на початку. Цієї наводки зробити кулеметчик не зможе, якщо не знає віддалення до цілі, напрямку і кута місця цілі. Одержані всі ці дані кулеметчик зможе за допомогою топографічної мапи.

Мал. 5.

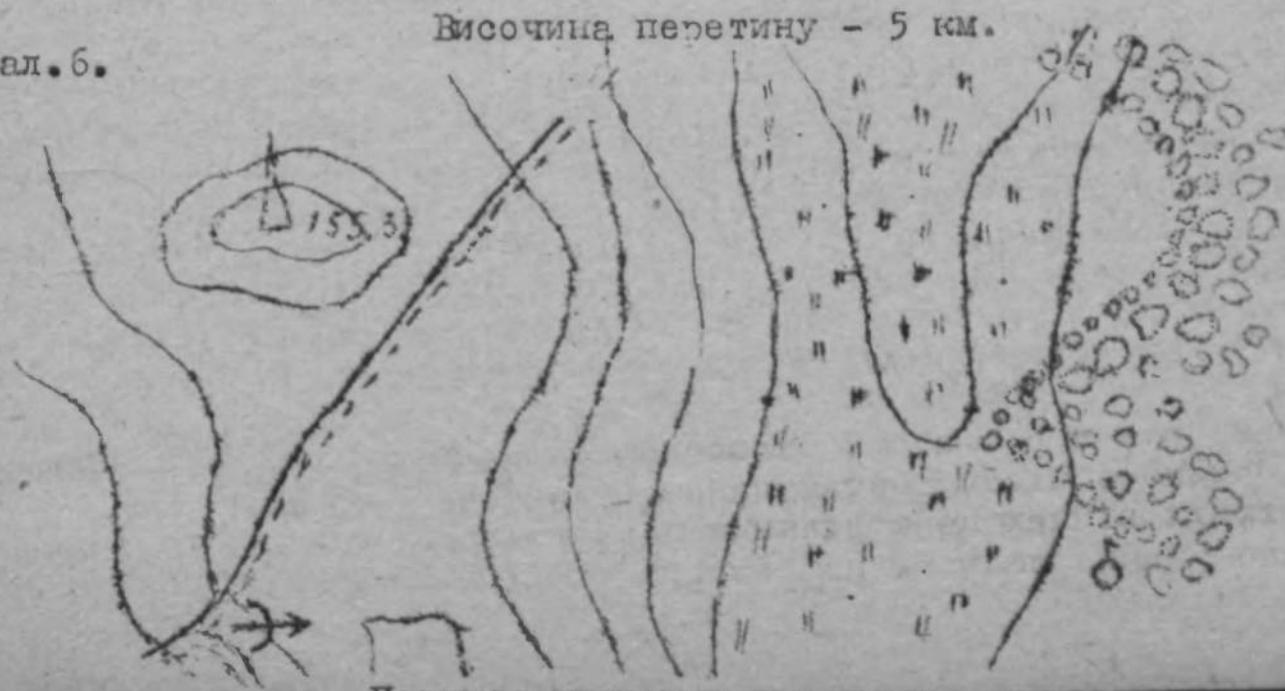

Кулемет на закритій позиції.

У нас є карта цього району великого масштабу /мал. 6/. Знаходимо на карті точку, де стоїть кулемет /розташування дороги/ та точку цілі /будинок лісника/. Вимірюємо по карті віддалення. Воно є, скажемо 1900 м. В переведенні на кроки це дає 2700 кроків. У таблицях стрільби, чи за допомогою кулі меншої лінгійки Фллатова, відшукуємо кут прицілу на дану віддаль. Це буде 0-69. Крім цього, потрібно вирахувати кут місця цілі.

Височина перетину - 5 км.

Мал. 6.

Позиція кулемета чи снайпера

За поземними лініями мані /горизонталіїми/ визначасмо, що куломет вище за
цілі на 10 м, а віддаль, як ми вже знаємо, становиться 1900м. Розв'язуємо
дані на підставі формул: тангенс кута місця цілі

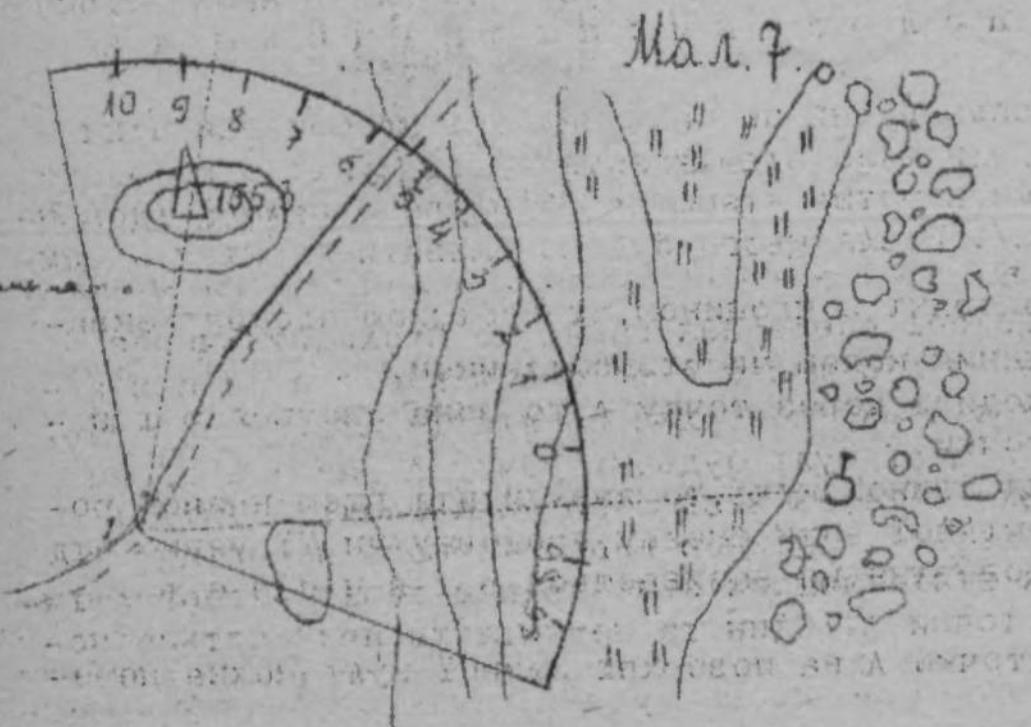
$$У = \frac{\text{Вис. х 1000}}{\text{віддаль}} \cdot \text{одержимо: } У = \frac{10 \times 1000}{1900} = 0-05$$

/заокругл./

Тому, до ціль ниże від куломета, то щоб визначити кут підвищення, кут місця
цилі 0-05 треба відняти від кута прицілу:

$$/0-69/ - /0-05/ = 0-64.$$

Таким чином, дані, які потрібні для сторчової наводки в ціль, є: гравень 0-69.
Для поземої наводки, коли наша ціль не видна, крім двох точок /мані /ку-
лемет і ціль/, потрібно ще відшукати таку третю, яка буде б вища з місця
стояння куломету, або так звану точку наводки. В моєму прикладі
це буде тригонометричний пункт. Викреслимо на мані лінії: куломет-циль,
куломет-тригонометричний пункт /мал. 7/. Для цього відъемо целодъбійний
круг, наложимо його серединою на точку стояння куломета, нульову точку роз-
містимо в напрямі лінії куломет - ціль та придивимося по зов-
нішній скалі кола, через яку поділку переходить лінія куломет -

тригонометричний пункт.
Одержано 8-50. Якщо тепер зерову лінію кутометра поставити на кулометі 88,50
/30,00 - 8,50/ для повтору націль /т.е. наводити/ в тригонометричний пункт,
то куломет буде стрімованій своєю цівкою в напрямку на ціль.

Таким чином, маємо:
"кутомет 88,50, гравень 0-64,
наводити в тригонометричний пункт.

Залишається тільки в ці
дані внести поправку на
відхилення куль праворуч /де-
ревіція/ та, лише потрібно, не жітер, і розпочинати вогонь.

В даному прикладі всі потрібні вимірю одержими за допомогою мані.
Якщо мані нема, то потрібно сарз же /раніше/ силисти таке зображення міс-
цевости, яке замінило б ману.

Таким чином, для стріляння з закритої позиції потрібна попередня під-
готова вихідних даних для стріляння. Головної засадою її є: якнайточніше
зображення напряму на ціль, дальності та кута місця цілі.

Контрольні питання:

1. Що називаємо кутом місця цілі?
2. В яких випадках кут місця цілі є додатній і від'ємний?
3. В яких поділках вимірюється кут місця цілі?
4. Що дає можливість стріляння по закритих цілях?
5. Яка користь з стріляння при помочі квадранта кутометра по закри-
тих цілях?

Ген.Мт.Полк. І.Чернигівський.

В О С И Н А Р О З В І Д К А .

В одній українській пісні дівчина, що кохасьного милого, звертається з словами до місяця: "Тільки світи миленькому, як тде додому", а далі: "Світи йому ранесенько та розганяй хмари". Так дівчина турбується за свого милого, щоб йому будо видно та щоб місій бачив, де вигідніше та безпечноше йти йому, щоб не натрапити на ворога, що його може очікувати.

Так само добре зорганізований апарат розвідки повинен турбуватися про своє військо та присвічувати йому в дорозі свою роботу, щоб те військо знало, де чекає на нього небезпека та де ворог може його несподівано зустріти. На цьому місці мусимо зазначити, що органи розвідки є очима та вухами воєнної частини.

В добре зорганізованому війську апарати розвідки провадять свою діяльність ввесь час без перерви, як у мирному часі, так і під час війни. Новини при цьому зауважити, що перерва в розвідці складить справа та тому розвідку треба переводити вдень та вночі, в добру та в погану погоду, під час війни та під час миру.

В часі війни потрібно виходити з таких загальних міркувань про розвідку:

1/ У підозрілих випадках або коли становище неясне, що часто буде під час війни, корисніше діяти активно та самому перебрати на себе все ініціативу, ніж чекати, щоб ворог нав'язав нам свою волю;

2/ Розвідувати так, щоб усе бачити та чути, а самому бути для ворога небаченим та нечутим.

Під час бойових дій вживається таких родів розвідки:

1. Оперативна розвідка для здобуття даних для розв'язки оперативних завдань.

2. Тактична розвідка для виконання тактичних завдань та вивчення подобиць.

3. Бойова розвідка - що переводиться пізніше, по встановленій борового дотику з ворогом та здобувач дані для переведення бою.

Всі ці три розвідки доповнюються відомостями, що їх здобувають особливими середниками, про що мова буде далі.

Основні засади розвідки:

1/ Скупчення сил. Перевага сил має велике значення для успішного ведення розвідки. Щоб досягти цього панівного положення, не треба боятися бою з розвідчими ворожими частинами, а намагатися відкидати назад передні охоронні ворожі сили та проточуватися із своїми розвідчими частинами до головних ворожих сил. Для цього треба /в деяких випадках заздалегідь/ раптово займати важні точки в терені розвідки моторизованими силами. При зустрічі з переважаючими ворожими силами уникнути від бою та йти в обхід;

2/ Введення в діло різних розвідчих середників під командою одної особи та утворення розвідчого кулака, необхідного для забезпечення взаємодії;

3/ Зади слід дотримуватися економії сил. Добра орієнтація керівника розвідки досягається не великою кількістю органів розвідки, а зачасною вказівкою, що дається перед висилкою розвідки, що саме хоче знати керівник. Даються точні, недвозначні завдання, що виконуються в порядку їх спінності;

4/ Безпереривне завдання розвідки залишеними в резерві силами, полягати в згущенні розвідчих органів, поширенні району їх дій або висилці їх в

новому напрямі;

5/ Забезпека передання звідомлень тил завчасно обдуманими засобами та точним регулюванням радіорозмов.

Розглянемо ці три роди розвідки докладніше.

ОПЕРАТИВНА РОЗВІДКА.

Завдання її спостерігати розгортання і рух ворожих сил, особливо залишним транспортом, наступальні та відступальні ворожі рухи, підвіз та перевіз у заплах воєнних з'єднань ворога та інші рухи, будову польових і довготривалих укріплень, діяльність ворожої авіації.

Дуже важно виявити присутність великих моторизованих з'єднань, особливо на відкритих крилах.

Операційна розвідка переводиться:

- а/ розвідувальними авто-відділами головного та армійського керівництва;
- б/ окремими моторизованими розвідчими відділами;
- в/ армійською кінотою.

Всі вони повинні взаємно доповнювати одна одну. Авіація заглядає далеко в глибину розташування ворога, а наземна розвідка вишукує подробиці у близчому до фронту терені ворожих дій. Часто напрямок наземної розвідки вказує повітряна розвідка.

Кінні частини використовуються для розвідки:

- а/ як додаток до моторизованих розвідчих відділів;
- б/ як самостійні кінні розвідчі відділи.

Моторизовані розвідчи відділи можна використовувати далі, зберегаючи скучення кінне з'єднання до дальнього бою.

Ширина полоси розвідки, кінної дивізії не повинна бути більша в загалі, як 50 км. Кількість кінних розвідчих відділів залежить від ширини полоси розвідки. Якщо ширина терену розвідки більша, як 50 км, то в такому випадку головний напрям розвідки повинен бути густо занятий роз'їздами. Коли для роботи моторизованих розвідчих відділів не залишається більше простору спереду фронту, то їх слід відводити назад, звичасно замінивши їх кінними розвідчими відділами.

При цьому повинен бути встановлений контакт із ворогом. Інодом деякі частини моторизованих розвідчих відділів можуть бути підпорядковані кінним розвідчим відділам.

По стягненні з фронту моторизованих розвідчих відділів, їх можна використати проти крил чи тилу ворога або для прикриття розриву між двома великими воєнними з'єднаннями, або, нарешті, відведення їх у резерву.

Керівник дивізії повинен добре знати та міцно тримати в руках кінні розвідчі відділи. Віддалення їх від головних сил рідко перевищує 30-40 км. При декількох кінних розвідчих відділах, загальний пункт збору звідомлень обумовлюється наперед.

ТАКТИЧНА РОЗВІДКА.

"Тут особливо повинна проявлятися хитрість та зручність, скорість погляду та рішучість дій".

Тактична розвідка вживается для детального опису місця концентрації ворога та його розгортання, групування, розподілу, діїв та глибини розташування його сил, будови його оборонних становищ, положення його повітряних сил та противовітряної оборони. Дуже важно своєчасно повідомляти також про моторизовані сили.

З повітря тактична розвідка переводиться розвідувальними автівідділами вищих органів керівництва.

На землі її виконують:

- 1/ окремі моторизовані розвідчі відділи;
- 2/ моторизовані розвідчі відділи армійської кінноти;
- 3/ кінні розвідчі відділи армійської кінноти;
- 4/ кінні розвідчі відділи інших ливізій.

Розвідувальним відділам звичайно вказують полосу розвідки, але можна їх висилати також на окремий об'єкт. В цьому випадку необхідно вказати їм границі між сусіднimi розвідчими відділами. Ширина полоси залежить від характеру місцевості, від складу та сили розвідчого відділу, від ворожої сітки та від босвих обставин. При дуже значній ширині полос робляться інтервали між розвідчими відділами.

Треба уникати бойів, які не входять в мету розвідки. Якщо розвідчий відділ повинен одноразово виконати завдання забезпеки, то його належить своєчасно посилити іншими частинами.

Якщо передбачається встановити бойовий контакт з ворогом, то розвідчим відділам, що діють перед фронтом, треба:

- 1/ звільнити фронт і відступити в розвідку проти ворожих крил;
- 2/ вийти в головні сили чи відступити до них.

Не одержавши ніяких наказів, розвідка мусить робити це останнє в разі боя. Кінні розвідчі відділи повертають до з'єднань, з яких були вислані. Розвідчі відділи, що діючи на відкритих крилах, повинні просовуватись наперед.

ОКРЕМІ СЕРЕДНИКИ РОЗВІДКИ.

1. Розвідувальні автovідділи.
2. Моторизовані розвідчі відділи.

Головна річ під час розвідки - це швидкість. Розвідування переводиться днем, а також вночі. Акція розвідчої групи повинна бути незалежною від акції інших розвідчих сил. Ефективність праці цих середників розвідки залежить від їх машин, забезпечення їх ексільватаційними матеріалами /горюче та оліва/, від стану доріг та погоди, від місцевості та можливості використання середників зв'язку. Зв'язок із кінними розвідчими відділами устанавлюється за допомогою радіограм.

Пересування вперед переводиться переходом від одного укриття до другого. Чим ближче до ворога, тим повинні бути коротші переходи від укриття до укриття. Треба використовувати дороги. На ворожому території вибирати для відходу інші дороги. Муситься охороняти важливі пункти на дорогах та населені пункти. Для ночівлі головні сили розвідчого відділу відходять від ворога, не розташовуючись в населених пунктах, що знаходяться на дорогах. Контакт із ворогом тримають дозори.

Ширина полоси розвідки буває звичайно, як ми вже сказали, не більше ніж 50 км. Глибина залежить від зони горючого. Панцирна машина має радіус дії 200-250 км /без поповнення горючим/.

Дозори висилуються з правила керівником розвідчого відділу та складаються з панцирної машини, панцирних транспортерів та вояків на мотоциклах. Найбільші дозори висилаються важливими дорогами та проти важливих об'єктів. Завжди треба зважати на економію сил; в протилежному разі дозори не зможуть укриватися від обсерваторії з боку ворога.

Дозорам треба вказати шлях руху та об'єкт розвідки. Вони рухаються скаже, від одного укриття до другого. Відходять вони від розвідчого відділу, як правило, не далі, як на 1 годину ходи. Вояки на мотоциклах згущують сітку. Головні сили розвідчого відділу служать підпором, резервом та місцем збору звідомлень. У випадку великого відходу дозорів, пункт збору звідомлень висилається наперед.

3. Кінні розвідчі відділи:

Від них вимагається великої рухливості на місцевості, здібність

розкидатися у всіх напрямках, утворення густої розвідчої сітки. Обмежені швидкості руху є їх вадою. Висилати їх треба завчасно, щоб розвідчи відділи могли вийти наперед головних сил без відтягнення інших сил. Сам розвідчий відділ є підпорою, резервою та пунктом збору звідомлень роз'їздів та дозорів. Посуваються вони наперед скачками, від укриття до укриття. Треба уникати головних доріг, а тільки ввесь час мати їх на обserвації.

Кінні розвідчи відділи армійської кінності.

Сила їх буває від 1 чоти до двох ескадронів. До них додаються: радіостанції /як правило/, самокатчики, стаккові кулемети, вояки на мотоциклах та протишанцирні гармати. Додавати треба дуже економічно, бо всіхого роду вози утруднюють рух відділів від доріг. Обозові військові вози іноді замінюються винозиченими у населення. Розраховуючи сили, не треба отримуватися пізнях побльонів. Сила розвідчого відділу залежить від завдань та можливості напрямку розвідки. Ширина похosi розвідки в загальному не повинна перевищати 10 км. На головних напрямках вказуються похosi, на другорядних лише напрям та ціль. Густа, компактна розвідка в цих випадках неможлива. На ніч треба зупинятися в стороні від великих доріг, але ввесь час обсервувати їх, а іноді їх і перетинати: перевопуванням, заваленням деревами та т.п.. Не треба змагати надто значних переходів. Вночі бути напоготові до бою. Зміна місця постор зараз по настанні вечора збільшує безпеку. Близьчу розвідку розвідчих відділів ведуть дозори, які відділ висилає на 10-15 км наперед. Керівник розвідчого відділу коротко тримає в руках свої дозори, вказуючи їм близькі цілі, обмежуючи їх завдання та просуваючи їх від криївки до криївки.

Воїв, що були б корисні для добування розвідчих відомостей, уникати. Якщо б у виняткових випадках розвідчий відділ втягнувся в роботу забезпеки становищ, то його треба підсилити.

Розвідчи відділи пішої дивізії:

Використовувати їх як найцільніше. У випадку наступального маршу на широкому фронті - не розподіляти між декількома коліонами. Звичайно керманич дивізії дає розвідувальним відділам завдання та вказівки. Відділ від головних сил повинен бути міншим, як у кінного розвідчого відділу. Вони переводять близьчу розвідку перед фронтом та на крилах ворогого з'єднання. Керівник дивізії дає йому вказівки, визначає межу віддалення від дивізії та ставить хіді завдання. Якщо розвідчий відділ дивізії в руку на одній дорозі підлягає начальникові авангарду, тоді той дає йому завдання, на основі вказівок керівника дивізії. Треба уникати розподілу розвідчого відділу між декількома коліонами.

Дозори висилаються майже завжди керівником розвідчого відділу. Роз'їди з дуже віддаленими цілями /спеціальні старшинські роз'їзи/ можна висилати, але лише у виключних випадках, бо одержання від них звідомлень є дуже сумнівним. Тому майже завжди треба використовувати дозори з близькими цілями. Деякі дозори можуть підвозитися на автомашині. Сила дозору залежить від обставин та завдання /від 1 чоти з ручним кулеметом/. Уважати на добрий підбір керівника дозору та призначати надійного йому заступника.

Методи руху: скачки від укриття до укриття, з використанням по можливості доріг і обсервацією одного місця з другого. В разі дотику з ворогом скочити з дороги і придивлятися ворогові збоку. На ніч розташовуватися в укритому місці та бути готовим до руху на спокою. Рух вночі та зміна місця постор зараз по настаним темряви підвищує безпечність.

Зв"язок для передавання відомостей.

1/ Від моторизованих дозорів в тилах - через радіо та на мотоциклах;
2/ від кінних дозорів /розвідців/ та розвідчих відділів - технічними середниками зв"язку, на мотоциклах, на самокатах або через кінних посильних. Особливо можуть надаватися дозорам /розвідкам/ радіо та світло-сигнальні прилади;

3/ від розвідчих відділів у тил - через поштову сітку, по радіо або автомобілями. Від кінного розвідчого відділу, у випадках необхідності - через кінних посильних до головного пункту зв"язку.

Кінна дивізія може також виставити пункт збору звідомлень у тилах декількох розвідчих відділів. Це конче необхідне, якщо головні сили дивізії повертають убік від напочатку встановленого напрямку.

Від кінної дивізії у тил - лише технічними середниками, насамперед через радіо-станції, поштовий друк, автомобілями та літаками.

БОЙОВА РОЗВІДКА.

Завдання ІІ: Обсервація ворога на його фронти та встановлення місця положення його крил, розташування ворожих гармат та резервів. Визначення своєї власної передової лінії з повітря. Часто бойова розвідка є також для безпосередньої охорони /саме на відкритих крилах/ та для рекогносцирування.

Якщо можливо, для цих потреб годиться виділяти окремі сили. В наявності завжди вказується, яке завдання пильніше.

Рекогносцирування окремих родів зброї для наступних бойових дій провадиться під прикриттям кінних розвідчих відділів. Керівників цих відділів слід, на випадок необхідності, повідомити про це. Рекогносцировані можуть навіть тимчасом придаватися безпосередньо для розвідчих відділів.

Бойова розвідка розпочинається звичайно з початком розвертання фронту. В цьому часі треба думати головним чином про неї, а не про безпосередню забезпеку охороню.

Найнадійніші відомості про розташування піхотних та гарматних частин ворога дає наближення піших частин до ворога. В деяких випадках гармати, обстрілюючи розташування піших ворожих частин, викликають у відповідь вогонь з його гармат і цим самим виявлюють їх розташування.

Середники розвідки.

У повітря - розвідує літунство. Особливе важне значення має робота гарматних літаків-розвідників.

На землі - окремі роди зброї. Начальник з'єднання вказує границі підлеглих йому частинам. Іноді, на випадок ворожого спротиву, треба для одержання відомостей підсилювати розвідчі частини та переходити в частину з обмеженою метою. Якщо ж бойова розвідка переводиться вночі, то розвідчі дозори повинні мати час ще завидна ознайомитися з місцевістю. Розвідчими даними частини обмінюються безпосередньо, або через керівника з'єднання.

Розвідку переводять:

1/ Самокатчики піших полків, підсідент, якщо потрібно, чоловік стакнових скорострілів.

2/ Там, де характер місцевості або ворожий огонь утруднює діяльність кінноти, - розвідку виконують піші дозори. Крім того перед коліннім наступом слід висувати розвідувальнику завісу /дозори з ручними скорострілами, чінометами, противандирними гарматами та стакновими скорострілами/, яка не сміє ухилятися від бою.

3/ Саперні дозори необхідні особливо там, де маємо до діла з укріпленими позиціями ворога, з тісними заглибнами місцевості або з річками.

4/ Гарматні роз"їзди /начальник в більшості випадків старшина/. Їх призначення - бути передовими органами гарматного начальника при обранні позицій. Висилається тільки тоді, коли треба сподіватися бою.

Повинні бути виразні завдання на представі цих тактичної розвідки /вказання бойових границь, між якими повинна переводитися розвідка/. Роловим завдання: розвідка доріг та умов спостереження, виявлення вогневих позицій та інших даних для розвороту гармат. В більшості випадків роз"їзд чекає на начальника розвідки на заздалегідь умовленому місці.

5/ Розвідчий гарматний дивізіон. Обсервація його часто має дуже цінні дані для керівника з"єднання. Його завдання - визначити ціль світловими методами та звукометрією; через розшифрування аерофотознімків; через пристрілку вогня своїх гармат по закритих цілях за допомогою світлометрії та звукометрії; визначати атмосферичні впливи; розмежувати карти та плями точок супротиву; згущувати сітку точок опертя; витворити місцеву сітку супротиву, коли немає такої сітки; визначити топографічні положення особливо важливих точок, наприклад: вимірювних постів, позицій дуже важливих батерій; наносити на карту прості виправлення, якщо вони необхідні для роботи гармат. Вимірювні пости не обмежуються тереном своєї дівізії, а сягають на терени сусідніх дивізій. Ширина системи - 6-10 км. Обчислення даних повинно відбуватися по можливості ближче до пункту керівництва начальника гармат. Розвідку розпочинати завчасно, бо від добреї своєчасної розвідки в значній мірі залежить доцільність гарматної роботи. Світлометричні пости розташовуються на пунктах з доброю обсерваторією місцевості, зайнятої ворогом, а звукометричні в тилу головної маси гармат. Вводячи їх в діло, вказувати їм головний сектор розвідки.

6/ Цю розвідку доповнюють прив"язні аеростати, з яких тоді проводяться засікання /аеростати є в такому випадку повітряними вимірючими постами/. Вони дозволяють обсервувати ворожий фронт на великий віддалі, встановити ворожу силу, розташування ворожих гармат та обсервувати за свою передову лінію. Але робота аеростатів більше узaleжнюється від погоди та вітру. Обсерватор стає безрадним у випадках нападів на нього літаків та обстрілу. Звичайно аеростат обслуговує гармати далекого діяння /зокрема батерії 100 мм гармат/.

В дуже ясну погоду видимість з прив"язного аеростата сягає до 30 км і більше. Коректа стрільби за дуже добрих умов може вестися по цілях, розташованих на віддалі до 10 км від місця підняття аеростату. Добре знімки бувають з нього лише за ясної погоди.

Аеростат передчасно зраджує ворожові присутність війська. Отож у випадках, коли маємо на увазі несподіваність, аеростати треба маскувати перед початком гарматної підготови та тільки потім піднімати.

добування відомостей особливими середниками:

1/ Служба повітряного сповіщення, що обсервує ворожі дії в повітрі, дає відомості для оцінки повітряної обстанови, котрі часто дозволяють зробити висновки, які заміри ворог має на землі.

2/ Розвідування військом зв"язку. Обсервація за роботою зв"язку у ворога в повітрі та на землі за допомогою радіо-станцій, постів для підслюживання та звуковловівачів; виявлювання відділів спостереження за допомогою ворожої світлосигналізації та включення в дріт.

3/ Вивчення чужинецької преси у вищих штабах.

4/ Допит воєннополонених та вивчення захоплених від ворога документів, наказів, мал., розрахункових та записних книжок, газет, фотознімків, кіно-

фільмів і т.д.. При військових частинах негайно допитують полонених про бойові обставини, а потім найкоротшим шляхом спрямовують їх до війських штабів. Полонених допитується послуговуючись такими запитами: Військова частина, сусідні з нею частини, до якої відносяться такими запитами: належить, прізвища начальників, місце останніх постійних руху та способів пересування. Стан ворожої частини, завдання, спеціальні бойові середники.

Застосування насильства до полонених суперечить приписам міжнародного права. Наперіди невійськового змісту по перегляді повертаються полоненим.

Інші середники розвідки: Покази місцевого населення, телеграфні стрічки військового характеру на залізничних дверцях та в установах зв'язку, шифровані коди, мобілізаційні таблиці і т.н.

Документація розвідки.

7 Зразки змісту наказів для розвідки.

Розпорядження про оперативну та тактичну розвідку:

A. Розвідувальним автовідділам:

Витяги з розпоряджень повітряної розвідки слід включити в бойові накази. Вміщується лише те, що наземному війську потрібно знати ^{про} автогастро. Що правило, треба вказати визначені граници, пункти та райони з короткими вказівками мети розвідки. Подробиці, що торкаються завдань, розпоряджень щодо переміщень аеродромів, скидання звідомлень, бойових посадочних місць, зв'язку, розподіл довгих хвиль виклику по радіо - належать вміщувати в окремих розпорядженнях, що прикладаються до бойових наказів. Накази, які в більшості випадків віддаються до виконання, мають лише найближчі завдання на наступний день. Потім повинні доповнюватися словесними або письменними розпорядженнями на підставі одержаних нових відомостей чи в зв'язку із зміною обставин. Але наказ не повинен відбирати ініціативи у використанні літаків. Підбір залоги, кількість машин, маршрут та час вилету - належать компетенції керівника автовідділу.

B. Моторизованим розвідчим відділам та розвідчим відділам кінноти:

а/Устний наказ: ворог /де розташований, бойовий радіус, що хоче робити/ місцевість до ворога /дорожна сітка, перевони, можливість обходу/. Відношення місцевого населення. Задум кергаництва /якщо потрібно/.

б/ Писемний наказ: 1/ Ворог. 2/ Свої головні сили. 3/ Розвідувальне завдання в цілому /до мені потрібно знати/. 4/ Зв'язок із розвідувальними авіацією. 5/ Дія розвідчого відділу при наближенні до ворога. 6/ Особливі завдання / побудова загороджень, засуття залізничних шляхів та т.н./ Додаток до цього завдання технічних підрозділів. 7/ Бойовий обоз кінного розвідчого відділу /яким шляхом пересуватися/. 8/ Забезпека моторизованого розвідчого відділу.

Для решти подробиць зручніше додавати таблицю за таким зразком, в якої всі розвідчі відділи, що діють одночасно, зможуть довідатися не тільки про свої дії, але й про дії сусідніх розвідчих відділів:

Назва розвідч.відд-дилів.	Сила та склад.	Час та місце виходу	Вказів-ки про сусідні відділи	Полоса чи напрям розвідування.	Мета розвідування.	Границі розвідки з завдання.	Поворот для дозоння.

Звичайно ці дані даються на кожний день. Якщо мета поставлена на декілька днів, то треба вказати, що виступ може можливий тільки в тому випадку, якщо до потрібного часу не наступить відклад.

При цьому вказується проміжні граници, з яких потрібно висилати звідомлення.

В. Розвідувальним відділом іншої дивізії: Наказа може бути виданий такого змісту:

Нр.....0/opr.

Штатів, 11.4.47.20, 30.

Н-му Розвідчому Відділові в

1/ Ворог і сусідні частини. 2/ Завдання, які одержала дивізія. 3/ Розвідчому відділові виступити 15.4.47 у год. 4,30 із села Н..... та тримати напрям через на 4/ Розвідувати в полості А-Б-В-Г, включно до села/та Д-Е-Ж-З /виключено села/ до лінії заливиці. Дозори вислати у 5,30 із села Х. Необхідно виявити: А/ присутність та дії ворога у "Р"; 6/ чи ворог наступає із "С" чи "Т"; в/ характер терену наступу дивізії та проходимість доріг "Л-М" для всіх родів військ. 5/ Продуктивному та майновому обозам зібратися до год..... в розпорядження дивізії. 6/ Звідомлення через радіо чи у село "Т" пересилати на условний пункт зв'язку, який функціонуватиме там з 5,00 год.

Нач. Авангарду.

Розпорядження начальника розвідчого відділу:

Після особистого поганіформування начальників підрозділів по карті, писемний наказ може порушувати такі точки:

1/ Ворог. 2/ Свої частини. 3/ Місцеве населення. 4/ Місцевість. 5/ Завдання. 6/ Шлях руху. 7/ Розподіл підрозділів. 8/ Перший скачок дозорів до 9/ Авангард. 10/ Час та місце виступу. Перший скачок Спочинок. Дії у випадку зустрічі з ворогом.

Головні сили розвідчого відділу /Виступ.....Дистанція.....

Спочинок. Розпорядження легкому паркові, автомашинам, продуктовому та майновому обозам. Місце начальника.

Начальникам дозорів /розіздів/ вказівки даються особисто на підставі мали, при чому ті роблять собі замітки, які, між іншим, повинні бути знищені перед виступом. Вказівки можуть торкатися ось чого: 1/ Ворог. /до потрібно знати?/ 2/ Сусідні частини, або ті, що все знаходяться спереду розвідувальної частини/ 3/ Свій Р.В. /шлях руху, виступ/ 4/ Завдання дозору, Начальник. Склад. Час та місце виступу, рух через до встановити. Де можливо чекати першої зустрічі з ворогом. Дії в цьому випадку: прив'язатися до ворога чи обйтися його та прорватися в його заливи. Якщо потрібно, особливі завдання /згідно знищення доріг т.д./ Достава звідомлень: безпосередньо розвідувальному відділові чи на пункт збору звідомлень. Коли послати перше звідомлення. Як послати звідомлення /автомобілем, мотоциклом, кінним посильним, самокатчиком, через садко, голубинною поштою та інше/. Поворотний шлях.

/Далі буде/.

Контрольні питання.

1. Як ділиться розвідка?
2. Завдання кожної розвідки?
3. Яка різниця між молосою розвідки та напрямком розвідки?
4. Які видаються розпорядження?

Шонк. І. Явір.

СТРІЛЕЦЬКИЙ РІЙ В ОВОРОНІ.

1/Загальне положення/.

Стрілецький рій - це самий найменший підрозділ піхоти. Він виконує свої завдання в бою вогнем зброї, багнетом /штыком/, гранатою, пляшкою з' запальною рідинною та різними іншими технічними засобами.

Рій виконує бовсве завдання в складі стрілецької чоти, а в особливих випадках - і цілком самостійно. Ройовий в бою повинен бачити всіх стрільців свого рою і безпосередньо впливати на кожного з них, тому він опреділює своє місце в середині рою, щоб легше керувати боєм. Незалежно від тяжких тактичних обставин ройовий розподіляє завдання рою, визначає обсерватора за ворогом, зв"язкового до командира чоти та підносника боеприпасів /вказує шлях замаскованого відходу/. Ройовий доповнює боеприпаси з сотенного пункту боеприпасів, або з найближчого пункту постачання; слідкує за фізичним станом кожного свого вояка; знає місце, де можливо раненим дати першу допомогу, служить прикладом в усіх умовах тяжкого бою, не залишає і не має права залишити свій рій.

Тактичні властивості.

Стрілецький рій займає становище в районі оборони чоти від 40-50 метрів по фронти, але це може змінятися в залежності від місцевості та надбання модерної сучасної зброї. Якщо командир рою не одержав бойового завдання, він обов'язково повинен запитати у чотового в такій послідовності:

1. В якому напрямкові очікуємо ворога?
2. Головний орієнтир чоти?
3. Орієнтири для рою /головні напрямки/?
4. Головну смугу стеження та доповнюючу?
5. Хто знаходиться в сусістві праворуч, ліворуч та їх вогневий зв'язок?
6. Де брати боеприпаси та які шляхи замаскованого відходу?
7. Сигнали відкриття та припинення вогню?
8. Запасні позиції?
9. Місце командира чоти /основне і запасне/?

Послідовність роботи командира рою у вільний хвилині перед боєм.

1/Обов'язково використати: ніч, туман, димову заслону та всі склони від наземного та повітряного стеження ворогом, а тому рій знаходитьться вже час у скороненні.

2/ Отримавши наказ від чотового / в терені/ обов'язково повторити /можливо не все зрозумів ройовий/ його.

3/ Оцінити місцевість перед головною лінією оборони та спосіб, визначити для себе місце, звідки краще керувати роєм; оцінити місцевість на самій лінії оборони та в глибині оборони; определити та вияснити максимальне використання місцевих предметів та перешкод для ворога під час його руху, а також визначити перешкоди, що заважають ворогові обстрілювати рій.

4/ Знайти місце /вогневу позицію/ легкому кулеметові, тяжкому кулеметові /коли він є/, місця найкращого кидання гранат; коли та по якому сигналі.

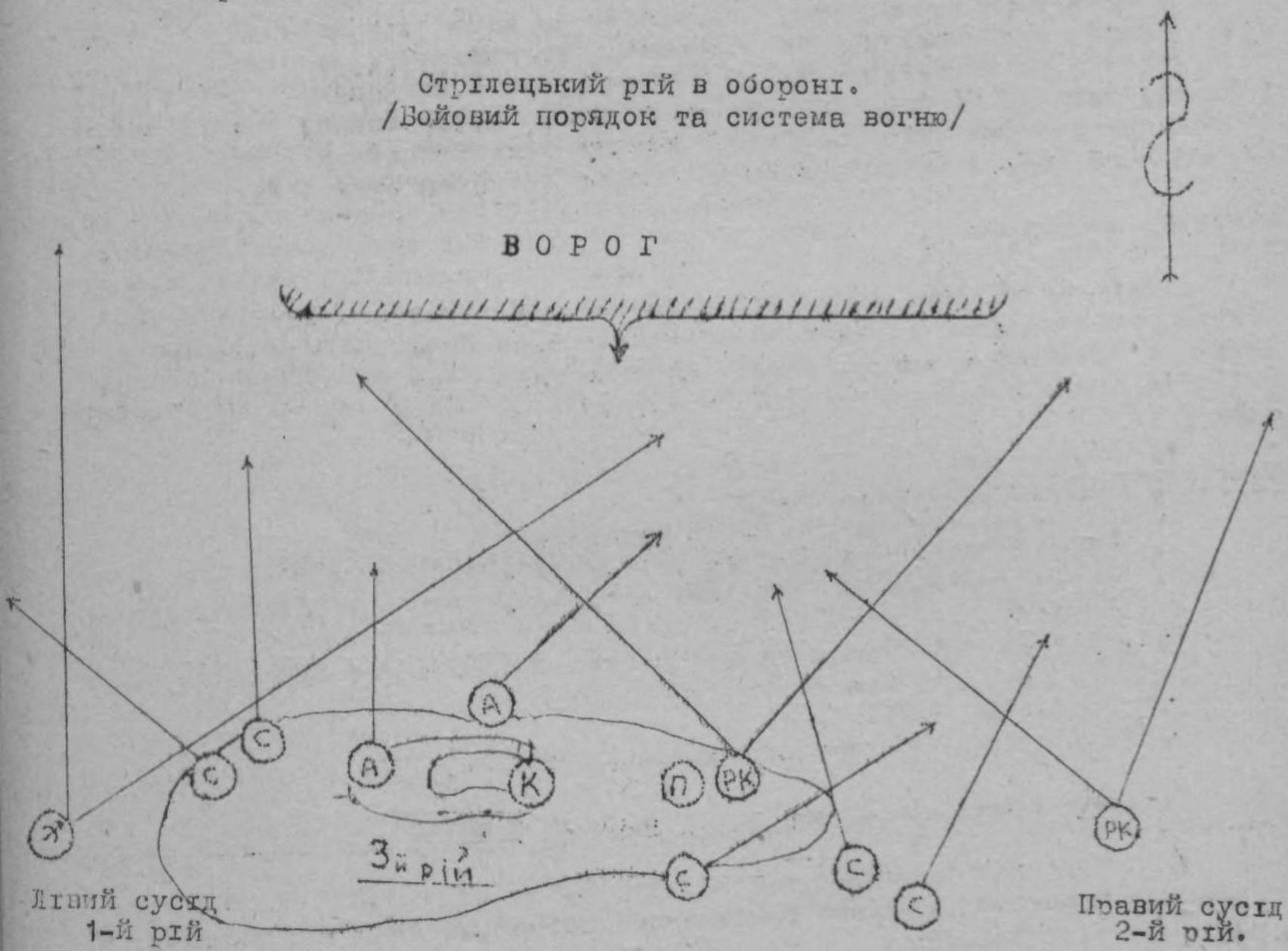
5/ Визначити завдання кожному стрільцю.

6/ Оцінити, яку роль виконує ргй в системі загальної оборони чоти /першу чи другорядну/, та лише тоді доручити обсерваторові стежити за ворогом, а самому вивести ргй на передню лінію головної оборони /не всіх разом/ послідовно: ручний кулемет, підносника боєприпасів, автоматчики та стрільці.

7/ Поступово викопати окопи /коли це потрібно/, тримаючи всю зброю та людей на поготові до бою.

8/ Кулеметові вказати вогневу позицію та головний напрямок ведення вогню, його сектор обстрілу і зв"язок із сусідом; зокрема-стрільцям, протитанковим стрільцям, автоматчикам. Ролю зв"язкового вияснити окремо. Обсерваторові визначити сектор стеження та спосіб сповіщення, коли буде замічено ворога.

Стрілецький ргй в обороні.
/Бойовий порядок та система вогню/

Умовні знаки:

- К - Командир рою.
- РК - Ручний кулемет.
- А - Автоматчик.
- П - Підносник боєприпасів.
- С - Стрілець.
- Т - Тяжкий кулемет.

Командир рою повинен удосконалити плян оборони, незабуваючи за вогневий зв'язок з сусідами праворуч та ліворуч, не залишаючи ні одного метра землі не обстріляною в своєму секторі обстрілу. Він також організовує кругову оборону, буде бойовий порядок рою /мал. 1./. Рій, якщо не провадить праці по укріпленню, повинен відпочиваючи підготувати зброю, не залишаючи посту стеження за ворогом. По закінчення робіт, командир рою остаточно перевіряє знання обов'язків персонально кожного стрільця /вояка/, особливу увагу звертає на дисципліну ведення вогню, коли появиться ворог. Вогонь відкривається з тяжкого кулемета на віддалення 1500-800 метрів, потім ручний кулемет - 300-600 мтр., стрільцями /добрими/ - 600мтр., і система зброї веде вогонь з 400 мтр., уперто тримаючи місцевість - відбиває контратаки ворога, знищує його багнетом, гранатом, в взаємній дії з сусідами.

З повітряним ворогом рій веде боротьбу на віддалені 500 мтр. висоти і то лише по штурмових літаках та з дозволом командача чоти, не перериваючи свого вогню на наступаючого ворога.

По закінчення робіт по обороні /риття окопів/ командир рою складає стрілецьку картку ведення вогню, віддає її командирові чоти, а копію залишає для себе, якою користається під час бою. Бойовий порядок в обороні командир рою організовує та буде з наказу командача чоти, а коли рій виходить самостійно, командир рою буде самостійно бойовий порядок з використанням позитивних умовин місцевості. Головну силу мають кулемети та протитанкова зброя. Вона може міститися на крилах рою або на передніх переходах на основні та запасні позиції. Всю оборону необхідно позиціювати з загальним пляном оборони й лише тоді можна мати найбільшу ефективність вогню /10-12 куль на кожний метр/ та заощадження бойових припасів і людських резервів, бо мета оборони - меншими силами недопустити ворога та'ючим контрударів знищити його частинами.

Контрольні питання.

1. Склад стрілецького рою та його призначення в чоті?
2. Які завдання може виконувати рій?
3. Показати на схемі розташування рою в обороні?
4. Яка є послідовність видавання наказів ройового при обороні?

— ooOoo —

Сдиною боротьбою, упертою і безкомпромісовою, ми показали світові, що Україна є, що її народ живе й бореться за своє право, за свою свободу й державну незалежність!

/ С.Петлюра/

Ніщо в світі не стримає перемоги народу, який з усіх сил бореться за своє справедливе право на вільне життя.

/Корляйль/

ЧИ ЗНАСТЕ ЩО?

... в 1945 році американські збройні сили нараховували 89 дивізій. Сьогодні, лише одна з них - 82-га є повністю укомплектована. Три дивізії в Німеччині і сім в Японії є неукомплектовані.

... американська повітряна флота на цей час складається з 3500 бойових літаків та 325 000 чоловік обслуги, з того 43 000 офіцерів. Крім того є ще 6 6000 резервних літаків, змонтування яких, однаке триватиме певний час.

З того є тепер 144 суперфортець типу B-29 /в 1945 р. їх було 2865/. Новий тип суперфортець B-36, що може посягнути кожен пункт на земній кулі, продукується дуже поволі, і в найближчих 2-х роках передбачається продукція 100 цих апаратів. В авіаційному промислі тепер в США працює 160 000 робітників /1945 - 2 101 000/. Раніше продукувалося до 96 000 літаків річно, зараз - 1 330, з тенденцією знижити продукцію до 1 200 літаків. Військовий департамент США стремить розбудувати летунство, щоб мати постійно напоготові 8 000 літаків, з того 1 000 суперфортець.

... американські винахідники плянують будову підводних літаконосців й підводних кораблів для транспорту війська та зброї. Обслуга таких кораблів потребує вишколеного персоналу, і тому відкрито все школо в НЮ Лондон, Конн, де побудована вежа 120 стп понад поверхню моря, а 100 стп під водою. Продовжуються дальші досліди над пошуками винайдено та застосуванням до ураження підводних суден атомової сили.

... советська армія в Європі складається: 40 дивізій піхоти / з того 25 моторизованих/, 15 дивізій кінноти / в тому 8 моторизованих/, 15 дивізій артилерії /з того 10 з механічною тяговою силовою/ та 20 панцерних дивізій.

... повітряна флота СССР нараховує 30 дивізій летунів та повітряних з'єднань. Чисельний стан оцінюється в 8000-15000 літаків та 700 000 - 1 000 000 летунів. Всі вояки советської армії від 1-го червня 1943 року мають пройти 6-ти тижневі летунські вправи: стрибки з парашутів, повітряного транспорту і т.п..

... советська морська флота налічує щонайменше 256 підводних суден /німці у вересні 1939 року мали лише 50/.

... німецькі збройні сили /Геєр/ перед минулою війною мали 400 генералів. Під час війни число їх зросло до 1242.

... в Іспанії німецькі техніки випродукували нову зброю, яка посить популярно назву "літаючих тарілок". Є це ракети, вистрілювані в повітря електромагнетичною силовою. "Тарілки" можуть летіти 9000 миль. Їх притягає до себе кожна маса заліза. При зіздарі вони вибувають. Ця ново-вінайдена модерна зброя називається KM2.

... більше як 45 000 тон американського воєнного матеріалу /зброя, амуніція, авта і тейлічне спорядження/ Греція одержала від серії м.р. від США.

— 00000 —

Вояцький стан - це вічний пантеон святих кожної нації!

/Т.Бульба-Боровець/